

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

w POLSCE .....
SP. AKC. w ZGIERZU.

1925.

V ROK OPERACYJNY.

Zakupione

Warszawskiego

Antykw. Naukowego
dla

Miejskiej Biblioteki Publicznej

im. LUDWIKA WARIŃSZKIEGO

w ŁODZI

I-37513 29.8 68

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

w POLSCE .....
SP. AKC. w ZGIERZU.

SPRAWOZDANIE

na V-te Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy

za rok 1925.

SPRAWOZDANIE RADY S-KI AKC. „Przemysł Chemiczny w Polsce S-ka Akc.”

za V okres operacyjny t. j. od 1-go stycznia do 31-go grudnia roku 1925.

Okres sprawozdawczy jest okresem wybitnie przełomowym w działalności Spółki. Ciężka sytuacja gospodarcza całego kraju, dotykając wszystkie warsztaty pracy, spowodowała dalszy przewlekły kryzys w przemysłach włókienniczym i garbarskim, będących najpoważniejszymi konsumentami produkcji fabryki S-ki Akc. w Zgierzu.

Nie ulegało wątpliwości, że bez podjęcia z inicjatywy Banku Gospodarstwa Krajowego akcji sanacyjnej, przyznania moratorium ze strony szeregu banków, oraz udzielenia potrzebnego kredytu, na pokrycie niecierpiących zwłoki zobowiązań, przez konsorcjum banków, złożone z Banku Gospodarstwa Krajowego, Banku Związku Spółek Zarobkowych i Banku Handlowego w Warszawie, przedsiębiorstwo musiałyby zahamować swoją działalność.

Rada Spółki Akcyjnej w składzie, wybranym na Walnem Zgromadzeniu w r. 1924, a następnie Walne Zgromadzenie akcjonariuszy z dn. 21 lipca r. 1925 zaakceptowały proponowane przez banki konsorcjalne reformy i zobowiązania, a w związku z tem, postanowiły odpowiednio zmienić statut Spółki. Na temże Walnem Zgromadzeniu postanowiono dotychczasowe akcje markowe zamienić na złotowe w stosunku: 1 akcja 50 złotowa — za 25 szt. akcji 1000 markowych.

Rada w dawnym składzie (24 członków) odbyła w roku sprawozdawczym 2 posiedzenia: 28 stycznia i 10 czerwca. Zarząd obradował 13 razy.

W skład nowej Rady, obranej na Walnem Zgromadzeniu dn. 21/VII r. 1925 w ilości 12 członków, weszli pp.: Dyr. W. Bizański, I. Hordliczka, mec. K. Kozłowski, dyr. J. Kozielski, dyr. A. Legis, prof. dr. S. Ossowski, dyr. A. Pawlikowski, inż. W. Płużański, dyr. S. Rogaczewski, dr. T. Smoluchowski, inż. W. Sommer i dyr. A. Tupalski.

Do Komisji Rewizyjnej zostali powołani pp.: St. Długoszewski, Z. Drągowski, K. Olszewski i A. Plutyński.

Rada na posiedzeniu 1 września powołała na przewodniczącego p. Dr. Smoluchowskiego, na zastępców pp.: dyr. W. Bizańskiego i A. Tupalskiego, do Zarządu zaś zaprosiła pp.: dyr. W. Bizańskiego, dyr. A. Legisa, dyr. St. Rogaczewskiego, inż. W. Sommera i dyr. A. Tupalskiego. Prezesurę Zarządu objął p. dyr. W. Bizański, stanowisko wice-prezesa — p. dyr. A. Legis.

Stanowiska członków dyrekcji powierzono pp. inż. A. Szeunertowi i W. Płużańskiemu. Ponadto banki konsorcjalne delegowały do udziału w pracach Dyrekcji p. inż. A. Brzostowskiemu.

Przewlekający się kryzys w przemyśle zmusił do przeprowadzenia, w całej rozciągłości, zaprojektowanej redukcji personelu i kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa. Zarządzenia te wpłynęły na zmniejszenie przeszło o połowę wydatków na utrzymanie biura, wynagrodzenie dyrekcji, pensje personelu biurowego, technicznego i funkcjonariuszy gospodarczych.

Równocześnie koszty handlowe oraz ogólne koszty fabrykacji sprowadzono do minimum, — uwzględniając jednakże konieczne zarządzenia w zakresie konserwacji wszystkich działów fabryki, jak również ułatwień przewozowych i zmechanizowania urządzeń pomocniczych przy fabrykacji, zapewniające doraźne oszczędności.

Produkcję w I półroczu ograniczono do zasadniczych potrzeb rynku, uwzględniając przede wszystkim wyprzedaż nagromadzonych zapasów towarów z lat poprzednich. Dopiero w II półroczu produkcja wzrosła, a więc wtedy, gdy stosunki, niesprzyjające krajowej wytwórczości przetwórczo-smołowej uległy korzystnej zmianie na skutek obniżenia wartości złotego oraz podwyższenia stawek celnych od barwników i skasowania ulg celnych na niewyrabiane w kraju produkty przejściowe.

Naogół produkcja w dziale organicznym wzrosła, w zakresie zaś niektórych półproduktów zmierza do osiągnięcia wydajności maksymalnej. Niestety, w dziale nieorganicznym, wskutek wytworzonych konjunktur ogólnych, panował dalszy zastój, przejściowo tylko uruchomiono fabrykację stężonego kwasu azotowego, na skutek wstrzymania dostaw przez Niemców syntetycznego kwasu do fabryk materiałów wybuchowych.

Najistotniejszemu zadaniu sanacji, a więc rozwojowi produkcji, stały na przeszkodzie nie tylko ogólne przyczyny natury gospodarczej, lecz również dotkliwy brak środków obrotowych, wywołany koniecznością zużywania bieżących wpływów, przede wszystkim, na pokrycie dawniejszych pilnych zobowiązań i procentów. Trudnościom tym, hamującym ciągłość zwiększanej produkcji, ostatnio w znacznej mierze zapobiegły uzyskane w Banku Gospodarstwa Krajowego i Banku Związku Spółek Zarobkowych kredyty gwarancyjne i remboursowe na zakup surowców.

Zależnie od stosunków gospodarczych rozwój sprzedaży i inkasa przechodził różne zmienne okresy. Wzmoczone w II półroczu zapotrzebowanie firm włókienniczych pod koniec roku znowu spada pod wpływem pogorszenia się konjunktur gospodarczych, powodujących zupełny zastój na rynku włókienniczym, inkaso zawodzi, ilość protestów weksli odbiorców wzrasta, transakcje zatem zostają ograniczone do firm finansowo pewnych lub wpłat gotówkowych.

Powyższe zestawienia i uwagi w związku z danymi bilansowymi za rok sprawozdawczy stwierdzają, że sanacja, aczkolwiek powolna, bo podjęta w okolicznościach bardzo ciężkich, nie zawiodła: przedsiębiorstwo przetrwało okres najniebezpieczniejszego kryzysu, warsztat pracy cały czas był utrzymany w ruchu.

Dowodem żywotności i zdolności produkcyjnej fabryki jest spłata wielu dawnych zobowiązań z własnych funduszy obrotowych, jak również, w porównaniu do r. 1925, dwukrotne wzmoczenie produkcji i sprzedaży w I półroczu 1926 r., w którym pracowano w niektórych działach fabryki w ciągu całego tygodnia (wobec 3 dni pracy w r. 1925), zwiększono liczbę robotników przeszło o 30%, a zarazem znacznie zmniejszono, w stosunku do produkcji, koszty fabrykacji.

Zaznaczyć należy, że zakłady naszej Spółki Akcyjnej zachowują stałą łączność z instytucjami państwowymi, szczególnie w zakresie półproduktów organicznych i barwników, posiadających jak wiadomo pierwszorzędne znaczenie dla obrony Państwa i uniezależnienia największych krajowych gałęzi przemysłowych, a zwłaszcza przemysłu włókienniczego, od zagranicy.

Niezależnie od momentów pomyślnych, wskazujących na to, że przedsiębiorstwo zaczyna ponownie wchodzić na tory normalnego rozwoju, władze Spółki starają się uwolnić firmę od nadmiernego zadłużenia, drogą likwidacji nieuruchomionej dotychczas fabryki w Warszawie oraz uregulowania głównych należności bankowych drogą konwersji krótkoterminowych zobowiązań na kredyt długoterminowy.

Rachunek Strat i Zysków wykazuje straty w dwóch pozycjach: 1) sumę złotych 409,658.03, przedstawiającą stratę rzeczywistą, wynikłą z operacji r. 1925, a mianowicie wskutek tego, że zysk na fabrykacji i sprzedaży w sumie złotych 976,184.06, który pokrył koszty handlowe, ogólne, podatki i inne bieżące wydatki z nadwyżką Zł. 419,211.01, nie wystarczył na opłacenie procentów i kosztów od dawnych długów; 2) sumę Zł. 539,247.42, przedstawiającą różnicę kursową, wynikłą z przerechowania nieuregulowanych zobowiązań w walutach obcych według kursu z dnia 31/XII r. 1925 t. j. sumę, mogącą ulec wahaniom w zależności od kursu w dniu płatności i od układów z posiadaczami obligów Spółki.

Wobec powyższego Rada Spółki proponuje na pokrycie straty rzeczywistej w sumie Zł. 409,658.03 użyć część kapitału rezerwowego, zaś różnicę kursową w sumie Zł. 539,247.42 przenieść na rok 1926 w tem przekonaniu, że polepszenie konjunktur handlowych i gospodarczych, pozwoli różnicę tę pokryć, bez potrzeby użycia na to funduszy zapasowych Spółki, co w znacznej mierze znajduje swe potwierdzenie już w rezultatach I półrocza r. 1926.

Przedstawiając Walnemu Zgromadzeniu powyższe sprawozdanie, bilans zamknięcia, rachunek strat i zysków oraz protokół Komisji Rewizyjnej — Rada Spółki Akcyjnej prosi Walne Zgromadzenie o zaakceptowanie i udzielenie absolutorjum władzom Spółki.

Zgierz, w sierpniu r. 1926.

RADA S-KI AKC.
„Przemysł Chemiczny w Polsce Sp. Akc.”.

Stan czynny.

Bilans zamknięcia na

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Kasa	6,279	59		
Waluty i Dewizy	2,126	54		
Weksle	80,254	74	88,660	87
Papiery wartościowe, akcje i udziały			90,631	52
Towary własnej fabrykacji:				
barwniki 1,048,387.82				
kwasy, sole i produk. 141,959.00	1,190,346	82		
Surowce, materiały techniczne, węgiel i opakowanie	252,117	49	1,442,464	31
Dłużnicy			523,673	46
Kaucje			1,422	08
Akcje Członków Rady			11,748	00
Sumy Przechodnie			3,293	83
Nieruchomości 1,969,174.74				
Maszyny i urządzenia techniczne 1,956,739.62				
Inwentarz martwy 41,416.80				
" żywy 4,300.00	3,971,631	16		
Nieruchomość w Warszawie	749,502	54	4,721,133	70
Różnice kursowe	539,247	42		
Strata roku 1925	409,658	03	948,905	45
			7,831,933	22

Buchalter: (—) L. Górka.

Szef Biura: (—) Piwkowski.

Komisja Rewizyjna: (—) St. Długoszewski,
 (—) Z. Dragowski,
 (—) A. Plutyński.

d. 31 grudnia 1925 r.

Stan bierny.

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Kapitał akcyjny	1,200,000	00		
„ zapasowy	60,636	00		
„ rezerwowy	584,568	45		
Fundusz amortyzacyjny	137,285	00	1,982,489	45
Wierzyciele			4,906,298	87
Akcepty	466,000	00		
Traty	115,084	55	581,084	55
Niewypłacona dywidenda			4,994	55
Długi hipoteczne			93,951	34
Kaucje Członków Rady			11,748	00
Sumy przechodnie			251,366	46
7231-A				
			7,831,933	22

Dyrekcja: (—) A. Szeunert,
 (—) W. Płużański,
 (—) Andrzej Brzostowski.

Straty.

Rachunek Strat i Zysków

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Koszty handlowe	296,888	16		
„ ogólne	154,869	58		
Podatki	89,091	28		
Straty na dłużnikach	7,439	37		
Różnice kursowe na pożyczce Państwowej i akcjach Banku Polskiego	8,684	66	556,973	05
Procenty od długów	770,634	17		
Koszty sądowe	58,234	87	828,869	04
Różnice kursowe			539,247	42
			1,925,089	51

w d. 31 grudnia 1925 r.

Zyski.

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Zysk na fabrykacji i sprzedaży towarów	950,317	26		
Za uzyskane od dłużników wątpliwych	16,463	11		
Zysk na sprzedaży surowców i materiałów	9,403	69	976,184	06
Różnice kursowe	539,247	42		
Strata w roku 1925	409,658	03	948,905	45
			1,925,089	51

PROTOKÓŁ KOMISJI REWIZYJNEJ

S-ki Akc. „Przemysł Chemiczny w Polsce”.

Niżej podpisani Członkowie Komisji Rewizyjnej, zebrawszy się w dniu 25 czerwca 1926 r., dokonali przeglądu bilansu i rachunku zysków i strat, sprawdzili z księgami S-ki i uznali, że bilans i rachunek zysków i strat za rok 1925 są zestawione prawidłowo i zgodnie z księgami handlowymi Spółki. Komisja Rewizyjna musi również podnieść, że obecny Zarząd wprowadził znaczne oszczędności w wydatkach, oraz ścisłą kontrolę tak techniczną, jak i buchalteryjną.

Wobec powyższego Komisja Rewizyjna proponuje Walnemu Zgromadzeniu udzielić absolutorjum Zarządowi.

Jednocześnie zaznacza: aczkolwiek sanacja finansowa została już przeprowadzona w znacznej mierze, to jednak położenie Spółki jest wciąż bardzo ciężkie z powodu znacznych odsetek od długów i jedynie otrzymanie pożyczki długoterminowej na dogodnych warunkach może wprowadzić Spółkę na normalną drogę pracy.

- (—) Zygmunt Dragowski,
- (—) Stanisław Długoszewski,
- (—) Antoni Plutyński.

Kr 28/3

